

Quicksan flora en fauna Crematorium Zorgpark Voorburg, Vught

Arnhem, 26 maart 2018

Colofon

Titel	: Quicksan flora en fauna
Subtitel	: Crematorium Zorgpark Voorburg, Vught
Projectnummer	: 18.051
Datum	: 26 maart 2018
Veldonderzoek	: A. Zandstra
Auteur(s)	: A. Zandstra
Goedgekeurd door	: T. Kooij
Opdrachtgever	: Agel Adviseurs
Contactpersoon	: J. Sips

Bezoekadres : Tivolilaan 205
 Postbus : 2
 Postcode : 6800 AA Arnhem
 Telefoon : 026-8454583

info@ekoza.nl
 www.ekoza.nl

Ekoza B.V. is lid van het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Wettelijk kader	5
2.1 Natura 2000-gebieden	5
Programmatische Aanpak Stikstof	5
2.2 Soorten	6
2.3 Houtopstanden	8
2.4 Natuurnetwerk Nederland	8
3. Gebiedsbeschrijving	10
3.1 Gebiedsbeschrijving	10
3.2 Voorgenomen ingreep	12
4. Onderzoeksmethode	13
4.1 Bronnenonderzoek	13
4.2 Veldonderzoek	13
4.3 Uitwerking en rapportage	13
5. Resultaten	15
5.1 Gebiedsbescherming	15
5.1.1 Natura 2000	15
5.1.2 Natuurnetwerk Nederland	17
5.2 Soorten	19
5.2.1 Grondgebonden zoogdieren	19
5.2.2 Vleermuizen	20
5.2.3 Vogels	21
5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen	22
5.2.5 Flora	23
5.2.6 Ongewervelden	24
5.3 Houtopstanden	24
6. Conclusies en aanbevelingen	25
6.1 Gebiedsbescherming	25
6.1.1 Natura 2000	25
6.1.2 Natuurnetwerk Nederland	25
6.2 Soortbescherming	25
6.2.1 Grondgebonden zoogdieren	25
6.2.2 Vleermuizen	25
6.2.3 Vogels	26
6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen	26
6.2.5 Flora	26
6.2.6 Ongewervelden	26
6.3 Houtopstanden	26
Bronnen	27
Websites	27

1. Inleiding

Ten behoeve van de realisatie van een uitvaartcentrum met crematorium aan de Laan van Voorburg in Vught wordt een bestemmingsplan opgesteld.

Vanuit Europese- en nationale regelgeving dient onderzocht te worden welke effecten deze ingreep heeft op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland) en op beschermde flora en fauna.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een quickscan. Het betreft een beoordeling van de huidige en potentiële aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren op de onderzoekslocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden. De quickscan vindt plaats op grond van bronnenonderzoek en een terreinbezoek. Tijdens het terreinbezoek is een inschatting gemaakt welke soorten voor kunnen komen en welke soorten op voorhand uit te sluiten zijn.

Deze quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de afwezigheid van soorten. Dit onderzoek betreft geen volledige veldinventarisatie.

Mochten er effecten te verwachten zijn van de werkzaamheden op beschermde soorten die mogelijk aanwezig zijn, dan wordt een nader onderzoek geadviseerd.

In hoofdstuk 2 staat het wettelijke kader uiteengezet, waaraan getoetst dient te worden. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het onderzoeksgebied en de voorgenomen ingrepen. Hoofdstuk 4 geeft een korte beschrijving van de onderzoeksmethode. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het onderzoek besproken. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 de conclusies en aanbevelingen gegeven.

2. Wettelijk kader

Sinds 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Het bevoegd gezag komt bij de provincies te liggen. De Rijksoverheid (RVO) blijft verantwoordelijk voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk, zoals hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij etc.

De Wet natuurbescherming is gericht op de bescherming van:

- Natura 2000-gebieden
- Soorten
- Houtopstanden

2.1 Natura 2000-gebieden

De basis voor Natura 2000 zijn de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Deze natuurbeschermingsrichtlijnen hebben naast de bescherming van specifieke flora en fauna eveneens als doel om de leefgebieden van deze soorten te behouden, te herstellen of uit te breiden.

In Nederland zijn 164 gebieden als Natura 2000-gebied aangewezen door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Door de toenmalige Minister van LNV zijn instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld voor de Natura 2000-gebieden, deze staan vermeld in het (ontwerp-) aanwijzingsbesluit. In het (ontwerp-) aanwijzingsbesluit staan de instandhoudingsdoelstellingen voor alle habitattypen, -soorten en broedvogels die in het Natura 2000-gebied voorkomen beschreven. Daarnaast staat beschreven op welke wijze de instandhoudingsdoelstellingen te realiseren zijn. Onder “instandhouding” wordt verstaan het geheel aan maatregelen die nodig zijn ter behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding van de natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten.

Elke activiteit (in de wet: project of handeling) zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren; of
- een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen, is ingevolge artikel 2.7, tweede lid verboden. De activiteit kan slecht doorgang vinden wanneer het bevoegd gezag een vergunning verleent.

Programmatistische Aanpak Stikstof

Op 1 juli 2015 is de Programmatistische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. De depositie van stikstof is een van de belangrijkste belemmeringen om de Europese natuurdoelen te halen. Stikstofdepositie leidt tot vermessing en/of verzuring van de bodem. In natuurgebieden kan dit negatieve effecten hebben op de aanwezige, beschermde flora en fauna.

De PAS combineert twee manieren om de natuurdoelen van Natura 2000 zeker te stellen:

- Het blijvend laten dalen van de stikstofdepositie door het nemen van maatregelen aan de bron;
- Het uitvoeren van herstelmaatregelen voor stikstofgevoelige natuur.

De PAS bepaalt ook dat een deel van de daling van de stikstofdepositie mag worden ingezet voor nieuwe projecten of projecten waarin uitbreiding van bestaande stikstofemissie aan de orde is. Dit wordt ontwikkelingsruimte genoemd. Op deze manier blijft de stikstofdepositie dalen, terwijl er ook ruimte is voor de gewenste economische ontwikkeling.

Met de inwerkingtreding van het PAS geldt alleen nog een vergunningplicht voor activiteiten die meer dan 1 mol stikstofdepositie per hectare per jaar geven op een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied. Bij een stikstofdepositie tussen de 0,05 mol en 1 mol N/ha/j bestaat er een meldingsplicht.

2.2 Soorten

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes

- soorten van de Vogelrichtlijn
- soorten van de Habitatrichtlijn
- andere soorten

Vogelrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels. Ingevolge artikel 3.1 is het verboden om:

1. Opzettelijk vogels te doden of te vangen;
2. Opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
3. Eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
4. Opzettelijk vogels te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de Habitatrichtlijn vallen soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.

Wat betreft deze soorten is het ingevolge artikel 3.5 (Bern bijl. II, Bonn bijl. I) verboden om:

1. Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. Opzettelijk dieren te verstoren;
3. Opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
4. Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Wat betreft deze soorten is het ingevolge artikel 3.6 (Bern bijl. I en II, Bonn bijl. I) verboden om dieren of planten te verkopen, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden, tenzij het gaat om gefokte of gekweekte dieren of planten.

Andere soorten

Onder het beschermingsregime andere soorten vallen soorten waarvan er geen Europese verplichting tot bescherming is. Dit zijn soorten die vanuit nationaal belang extra bescherming behoeven.

De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. In dit geval gaat het om de provincie Gelderland. Ook RVO (bevoegd gezag in deze) heeft een lijst met vrijgestelde soorten welke te vinden zijn in de Regeling natuurbescherming artikel 3.31 en Bijlage 10.

Ingevolge artikel 3.10 is het verboden om:

1. Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
3. Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Zorgplicht

Artikel 1.11 Wnb voorziet in een algemene verplichting voor een ieder om voldoende zorg te dragen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Het betreft bovendien niet alleen dieren en planten van soorten waarvoor de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn specifieke beschermingsmaatregelen eisen, maar alle in het wild levende dieren en planten.

De zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor de bescherming van dieren en planten van soorten waarvoor geen specifiek beschermingsregime geldt op grond van hoofdstuk 3, heeft de zorgplicht zelfstandig betekenis. Op grond van de zorgplichtbepaling moeten schadelijke handelingen in beginsel achterwege worden gelaten dan wel moeten maatregelen worden genomen om schadelijke gevolgen (zoveel mogelijk) te voorkomen.

Jaarrond beschermde nesten

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen

2.3 Houtopstanden

De regels van de Boswet zijn grotendeels onveranderd opgenomen in de Wet natuurbescherming.

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

- a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
- b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen

Ingevolge artikel 4.1 vallen buiten de bescherming houtopstanden:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom (voor deze wet);
- houtopstanden op erven of in tuinen
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar
- kweekgoed;
 - uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen,
 - beplantingen langs waterwegen, en
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid
 - bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

2.4 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland werd voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd. Het doel van het Natuurnetwerk Nederland is om een samenhangend netwerk te creëren van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Het huidige netwerk bestaat voor het merendeel uit Natura 2000-gebieden en andere

bestaande natuurgebieden. Daarnaast worden natuurgebieden uitgebreid, nieuwe natuurgebieden ontwikkeld en ecologische verbindingzones aangelegd. Onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland zijn Ecologische Verbindingszones (EVZ), die natuurgebieden met elkaar verbinden om het migreren van dieren en planten tussen natuurgebieden mogelijk te maken.

De provincies zijn sinds 2014 verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging en de uitvoering van bepaalde plannen niet mogelijk zijn als daarmee de wezenlijke kenmerken of natuurwaarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. De initiatiefnemer moet onderzoek laten verrichten, om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast.

3. Gebiedsbeschrijving

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied betreft de locatie Eik en Ven op landgoed Voorburg in de Noord-Brabantse gemeente Vught.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied.

Het perceel ligt in het zuiden van Zorgpark Voorburg en ligt langs de A2. Tussen de A2 en het plangebied ligt een watergang een berm met eiken en de Buxtelseweg. Het terrein bestaat voor een deel uit verharding met twee gebouwen met een open schuurtje tegen één van deze gebouwen. Er is een parkeerplaats en er staan een aantal containers. De gebouwen hebben platte daken, de muren bevatten een spouwmuur met open stootvoegen en er is enkel een kruipruimte onder de gebouwen. Verder bestaat het perceel voor een groot deel uit gras waarop een grote hoop aarde en bakstenen ligt. Aan de zuidkant is een dicht sparrenbos aanwezig. Hier ligt ook een grote stapel hakhout. Het perceel is omheind met een hek. Er is geen water binnen het plangebied aanwezig.

Figuur 2. Het plangebied.

Figuur 3. Impressie van het plangebied.

3.2 Voorgenomen ingreep

Op deze locatie zal een uitvaartcentrum met crematorium worden gebouwd. Hiervoor zullen de gebouwen worden gesloopt en het sparrenbos gekapt.

4. Onderzoeksmethode

De quickscan bestaat uit twee delen. Voor het onderzoek is begonnen met een literatuurstudie, gevolgd door een veldonderzoek in het plangebied.

4.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen, is gebruik gemaakt van de gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is een databank waarin zoveel mogelijk bekende verspreidingsgegevens van soorten zijn opgenomen. Het is een koppeling van databases zoals waarnemingen.nl en telmee.nl. Hierin participeren onder andere de PGO's (particuliere gegevensverzamelende organisaties) zoals Sovon, Ravon en de Zoogdiervereniging. Voor de gegevens uit de NDFF is een zoekgebied geselecteerd rondom de te onderzoeken locatie en is gekeken naar de gegevens uit de periode vanaf 2015 tot en met 2018. De NDFF is op 13 maart 2018 geraadpleegd.

Voor het onderzoek naar effecten op Natura 2000-gebieden is de gebiedendatabase van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit geraadpleegd.

Voor het onderzoek naar effecten op het Natuurnetwerk Nederland is de website van de provincie Gelderland gebruikt.

4.2 Veldonderzoek

Het plangebied is eenmaal bezocht op 14 maart 2018. Het was een droge, zonnige dag met een zachte zuidoostelijke wind. De temperatuur bedroeg ongeveer 9 °C. Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een eenmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.).

Aan de hand van literatuurgegevens en veldbezoek wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

4.3 Uitwerking en rapportage

In voorliggende rapportage komen de volgende onderdelen aan bod:

Oriëntatiefase toets gebiedsbescherming

Voorliggend onderzoek beschrijft de oriëntatiefase van de toetsing aan de Wet natuurbescherming.

In een oriënterend onderzoek worden o.a. de onderstaande vragen beantwoord:

1. Ligt de ingreeplocatie in de nabijheid van een Natura 2000-gebied en binnen de invloedssfeer van de ingreeplocatie, zodat externe en/of cumulatieve effecten te verwachten zijn.
2. Wat zijn de mogelijke negatieve en/of positieve effecten van de voorgenomen ingrepen op de instandhoudingdoelstellingen van een Natura 2000-gebied in kwestie.
3. Kunnen deze effecten:
 - a. verstorend zijn voor kwalificerende soorten
 - b. leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de kwalificerende habitats
 - c. significant negatief zijn voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen

Hieruit volgt of er een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is vereist. Het wel of niet afgeven van een vergunning wordt beoordeeld door middel van een verstorings- of verslechteringstoets of een passende beoordeling.

Natuurnetwerk Nederland

Door middel van een literatuurstudie wordt bekeken of de werkzaamheden in Natuurnetwerk Nederland plaatsvinden. Is dit het geval dan zal wordt bepaald of de wezenlijke kenmerken en waarden van het betreffende gebied significant worden aangetast, en of compensatie noodzakelijk is.

Toetsing soortbescherming

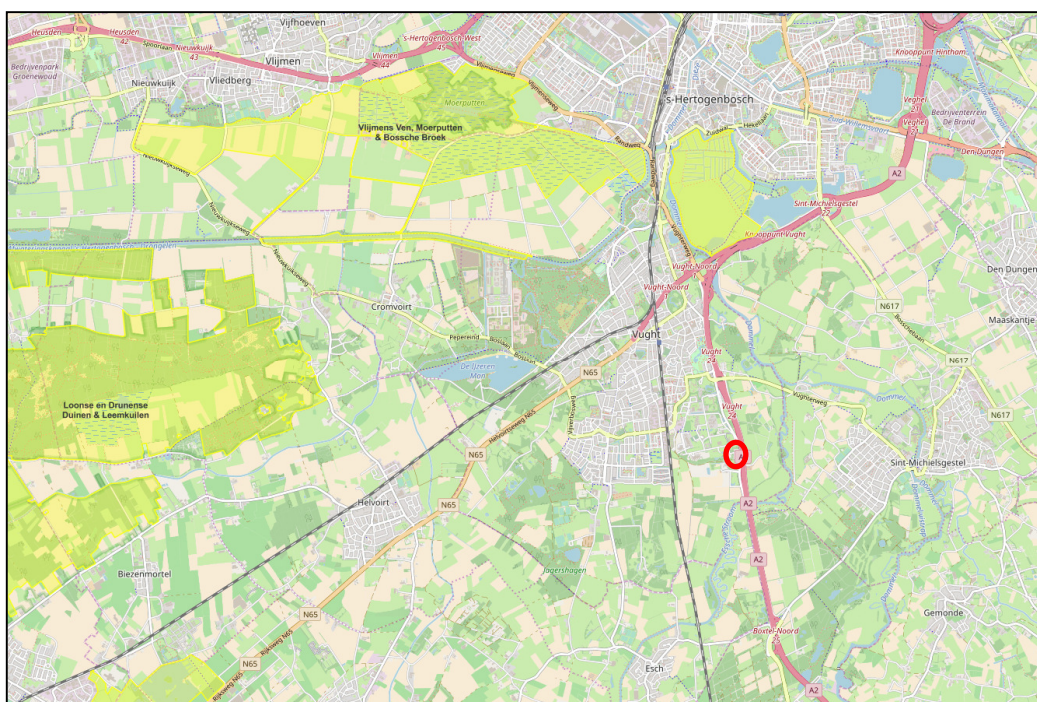
Onderzocht wordt of de verbodsbepalingen van de Wet Natuurbescherming worden overtreden, een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn. Hierbij is onderscheidt gemaakt in Habitatrichtlijnsoorten, overige soorten en vrijgestelde soorten.

5. Resultaten

5.1 Gebiedsbescherming

5.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op ruim 3 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek, en ligt om ruim 6 kilometer afstand van Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen.

Figuur 4. Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

Het Vlijmens Ven, de Moerputten en het Bossche Broek vormen samen één gebied ten zuidwesten van 's-Hertogenbosch. Hier gaat het beekdal van de Dommel over in het laagveengebied van de "Naad van Brabant". Door de ligging in deze overgangszone zijn in het gebied basenminnende water- moeras- en graslandvegetaties aanwezig. Het Vlijmens Ven is een kwelgebied waar kranswiervegetaties wordt aangetroffen in sloten. De Moerputten is een natuurreservaat met een groot areaal aan blauwgrasland en elzenbroekbos. Het Bossche Broek is een moerassig gebied in de benedenloop van de Dommel, waar blauwgraslanden aanwezig zijn.

Het gebied is aangewezen als Natura 2000-gebied vanwege kwalificerende habitattypen en -soorten.

Tabel 1. Habitattypen en habitatrichtlijnsoorten van Vlijmens Ven, de Moerputten en het Bossche Broek en hun gevoeligheid.

Habitattypen		stikstof	trilling	geluid	licht
H3140	Kranswierwateren	■	☒	☒	☒
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	■	☒	☒	☒
H6230	Heischrale graslanden	■	☒	☒	☒
H6410	Blauwgraslanden	■	☒	☒	☒
H6430A	Ruigten en zomen	■	☒	☒	☒
H6510	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	■	☒	☒	☒
H7140A	Overgangs- en trilvenen	■	☒	☒	☒
Habitatsoorten					
H1134	Bittervoorn	■	■	■	■
H1061	Donker pimperlblauwtje	■	☒	☒	☒
H1831	Drijvende waterweegbree	■	☒	☒	☒
H1145	Grote modderkruiper	■	■	■	■
H1166	Kamsalamander	■	...	...	...
H1149	Kleine modderkruiper	■	■	■	■
H1059	Pimperlblauwtje	■	☒	☒	☒

■ zeer gevoelig

■ gevoelig

■ niet gevoelig

☒ n.v.t.

... onbekend

De Loonse en Drunense Duinen is een groot stuifzandgebied. In dit gebied zijn dikke pakketten dekzand afgezet. Deze dekzanden zijn in de loop der tijd begroeid geraakt met bos, maar door houtkap en overbeweiding kon het zand weer gaan stuiven en ontstonden de huidige Loonse en Drunense duinen. Het stuifzandgebied wordt omringd door uitgestrekte naald- en eikenbossen die aan de zuidkant aansluiten op de Brand, een beekdal met alluviale bossen, moeras en vennen. Enkele kilometers ten zuiden van het gebied liggen - geïsoleerd - de Leemkuilen. Dit gebied bevat vele gegraven plassen, omgeven door moerasbos.

Het gebied is aangewezen als Natura 2000-gebied vanwege kwalificerende habitattypen en -soorten.

Tabel 2. Habitattypen en habitatrichtlijnsoorten van De Loonse en Drunense Duinen en hun gevoeligheid.

Habitattypen		stikstof	trilling	geluid	licht
H2310	Stuifzanheiden met struikhei	■	☒	☒	☒
H2330	Zandverstuivingen	■	☒	☒	☒
H3130	Zwakgebufferde vennen	■	☒	☒	☒
H4030	Droge heiden	■	☒	☒	☒
H6410	Blauwgraslanden	■	☒	☒	☒
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	■	☒	☒	☒
H79160A	Eiken-haagbeukenbossen	■	☒	☒	☒
H9190	Oude eikenbossen	■			
H91E0C	Vochtige alluviale bossen				
Habitatsoorten					
H1831	Drijvende waterweegbree	■	☒	☒	☒
H1166	Kamsalamander	■	...	...	...

■ zeer gevoelig

■ gevoelig

■ niet gevoelig

☒ n.v.t.

... onbekend

Effectenbeoordeling

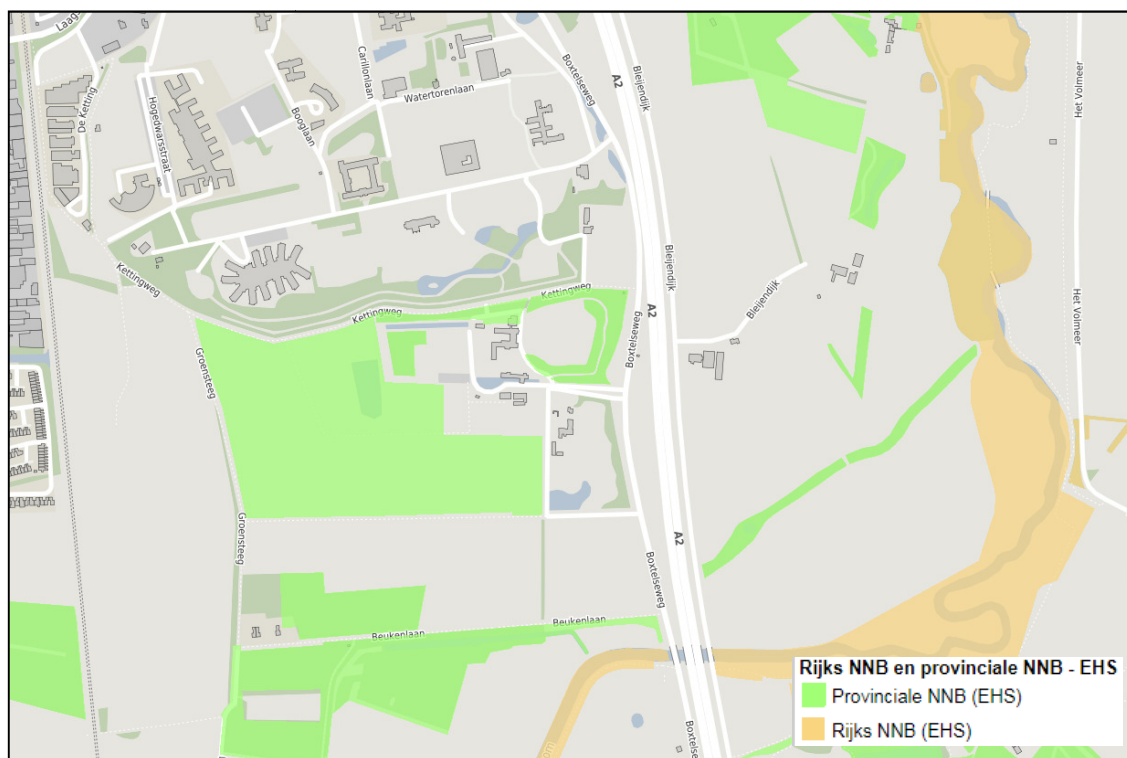
Tijdens de werkzaamheden kunnen verstoringen door geluid, licht en trillingen optreden. Gezien de afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn deze niet te verwachten. Tijdens de werkzaamheden kan stikstofdepositie door het gebruik van machines ontstaan en tijdens de gebruiksfase kan stikstof vrijkomen bij het cremeren en door toename van verkeer. Er liggen enkele stikstofgevoelige habitattypen in de omgeving. Het is niet uit te sluiten dat er negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden door stikstofdepositie. Dit zal getoetst moeten worden met behulp van het hiervoor ontwikkelde rekenprogramma Aeries.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Bij toetsing van de ingreep aan het NNN zijn de 'Spelregels EHS' van toepassing, een uitwerking van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en een door Rijk, provincies en maatschappelijke organisaties gezamenlijk opgesteld beleidskader. Provincies hebben de Spelregels laten doorwerken in hun eigen ruimtelijk beleid. Het compensatiebeginsel voor de EHS is het sluitstuk van het 'nee, tenzij' beschermingsregime. Volgens dat regime zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen in de EHS met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang én reële alternatieven. De hoofdlijnen van de regels voor de bescherming en compensatie van de EHS zijn juridisch verankerd in de uitbreiding van het Besluit

Algemene Regels Ruimtelijke ordening (Barro, voorheen AMvB Ruimte), die op 1 oktober 2012 in werking is getreden (bekendmaking inhoud Stb. 2012, 388; bekendmaking inwerkingtreding Stb. 2012, 434).

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland. Het plangebied ligt in de provincie Noord Brabant.

Figuur 5. Ligging van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland en Natuurnetwerk Brabant.

Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Brabant (figuur 5). De provincie Brabant heeft geen doelstellingen voor gebieden die buiten het Natuurnetwerk Nederland liggen. Ruimtelijke ontwikkelingen die geen significant negatief effect hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) mogen plaatsvinden.

In de Ecologische Hoofdstructuur heeft de provincie de volgende doelstellingen:

- de rijkdom aan soorten - de biodiversiteit - te behouden en te herstellen. Hiervoor is het noodzakelijk dat natuurgebieden worden uitgebreid, verbeterd, en met elkaar worden verbonden in een samenhangend netwerk. Dit netwerk moet functioneren in ruimte en tijd, waardoor planten en dieren een duurzame, robuuste en klimaatbestendige leefomgeving krijgen;
- ruimte bieden aan de groeiende behoefte aan rust en ruimte, waardoor inwoners en bezoekers de natuur kunnen beleven en het draagvlak voor natuurbeleid gewaarborgd is.

De effectenbeoordeling

Het plangebied is geen onderdeel van het Natuurnetwerk Brabant. De provincie heeft geen doelstellingen voor gebieden die buiten het Natuurnetwerk Nederland liggen. Deze werkzaamheden tasten de kernkwaliteiten niet aan en passen binnen het beleid van het Natuurnetwerk Nederland, provincie Noord Brabant. Het afwegingskader EHS hoeft niet te worden doorlopen.

5.2 Soorten

Er is een bronnenonderzoek verricht naar de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied. Door middel van het veldbezoek is een inschatting gemaakt van de te verwachte beschermde soorten in het plangebied.

Daarna is onderzocht welke effecten de werkzaamheden kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten.

5.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Bronnenonderzoek

Een aantal grondgebonden zoogdieren zijn in het plangebied of in de omgeving van het plangebied waargenomen. Tabel 1 geeft een overzicht van deze soorten.

Tabel 1. Overzicht van waargenomen grondgebonden zoogdieren in het plangebied of in de nabije omgeving.

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitatrichtlijnsoort	andere soorten	vrijgestelde soorten
aardmuis			x
bosmuis			x
bunzing		x	
dwergmuis			x
haas			x
eekhoorn		x	
egel			x
huisspitsmuis			x
konijn			x
ree			x
rosse woelmuis			x
veldmuis			x
wezel		x	
vos			x
bever	x		

De bever komt voor langs de Essche Stroom die nabij het plangebied ligt.

De waarnemingen van bunzingen betreffen vooral verkeersslachtoffers op de A2.

De omgeving van het plangebied is bomen rijk, hier komen eekhoorns voor. Er zijn waarnemingen van foeragerende reeën in het plangebied.

En er is een wezel nabij plangebied waargenomen.

Veldonderzoek

Het plangebied bestaat deels uit verharding, en een groot deel uit een grasveld met daarop een bosje bestaande uit sparren. Het plangebied maakt onderdeel uit van een park met veel bomen en waterpartijen. In het plangebied liggen houtstapels, takkenstapels, rommelig schuurtje en puin. Tijdens het veldbezoek zijn op het grasveld molshopen waargenomen. In het sparrenbosje zijn een aantal slaapplekken van reeën aangetroffen. Tevens zijn sporen van eekhoorn in het sparrenbosje gevonden. Dit betrof een 'eetplek' waar een aantal sparrenkegels met vraatsporen van eekhoorn bij elkaar lagen. Eekhoornnesten zijn niet waargenomen, maar door de dichtheid van het sparrenbos kan een nest makkelijk gemist worden.

Het plangebied lijkt een geschikt biotoop voor bunzing en wezel: kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de nabijheid. In de meeste provincie is er een vrijstelling voor de bunzing en wezel, maar voor Noord Brabant niet.

Effectenbeoordeling

Het plangebied biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen en/of leefgebied voor bunzing, wezel, eekhoorn en ree. De ree is een vrijgestelde soort. De voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effect opleveren voor grondgebonden zoogdieren. Om te bepalen of er daadwerkelijk negatieve effecten ontstaan zal nader onderzoek naar bunzing, wezel en eekhoorn moeten uitwijzen of deze soorten daadwerkelijk in het plangebied aanwezig zijn.

5.2.2 Vleermuizen

Vleermuizen vallen onder het beschermingsregime van de habitatrichtlijnsoorten. Verblijfplaatsen (kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven) en essentiële vliegroutes en foerageergebieden van deze soorten zijn beschermd.

Bronnenonderzoek

Er is één soort vleermuis in de omgeving waargenomen (NDFF). Dit betreft de gewone dwergvleermuis, de meest algemene soort in Nederland. Andere vleermuissoorten als de laatvlieger of rosse vleermuis zullen ongetwijfeld ook in de omgeving voorkomen.

Tabel 2. Overzicht van vleermuizen die zijn waargenomen in het plangebied of omgeving.

Soort
gewone dwergvleermuis

Veldonderzoek

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen zich bevinden in gebouwen of bomen. In bomen bevinden vleermuizen zich in holtes, spleten of achter loshangend boomschors. In gebouwen kunnen vleermuizen zich onder andere bevinden in de spouw, onder dakpannen, achter boeiboorden en op zolders. Er zijn twee gebouwen in het plangebied aanwezig die geschikt

zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Beide gebouwen hebben een spouwmuur die toegankelijk is door de aanwezigheid van open stootvoegen. Ook onder de boeien van de dakranden zijn openingen die toegang bieden voor vleermuisverblijfplaatsen. Het sparrenbos is behoorlijk dicht, waardoor verblijfplaatsen in de bomen niet worden verwacht.

Niet alleen verblijfplaatsen van vleermuizen, maar ook essentiële vliegroutes zijn beschermd. Vleermuizen zijn plaatstrouw en maken vaak jaren achter elkaar gebruik van hetzelfde netwerk aan verblijfplaatsen. De meeste soorten maken ook gebruik van min of meer vaste vliegroutes tussen hun verblijfplaats en het jachtgebied. Indien er geen alternatieven zijn is de vliegroute van essentieel belang voor een kolonie. Als de dieren niet meer zonder verstoring van hun verblijfplaats bij hun jachtgebied kunnen komen zullen ze moeten verhuizen. Om deze reden zijn essentiële vliegroutes van vleermuizen beschermd. Lintvormige landschapselementen die als vliegroute kunnen dienen zijn bijvoorbeeld bomenrijen of watergangen.

Er zijn geen lintvormige elementen binnen het plangebied die als essentiële vliegroute aangemerkt kan worden.

Ook essentieel foerageergebied van vleermuizen is beschermd. Het plangebied en de omgeving is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Er zijn bomen en struiken en er is water in de omgeving aanwezig. De omgeving biedt ruim voldoende foerageermogelijkheden waardoor het plangebied niet als essentieel foerageergebied wordt aangemerkt.

Effectenbeoordeling

Het plangebied biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen in de gebouwen.

Bij sloop kunnen negatieve effecten op vleermuizen ontstaan. Om te bepalen of er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn is vleermuisonderzoek noodzakelijk.

Lijnvormige landschapselementen zijn niet aanwezig binnen het plangebied, waardoor een negatief effect op een essentiële vliegroute van vleermuizen is uitgesloten. Het plangebied is niet essentieel foerageergebied.

5.2.3 Vogels

Voor het broedseizoen van vogels is geen standaardperiode. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart tot 15 juli worden aangehouden.

Daarnaast is het nest van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd.

Bronnenonderzoek

Het plangebied ligt in een zeer gevarieerd, kleinschalig landschap met bomen, water, graslanden en bebouwde kom, waardoor een grote verscheidenheid aan vogelsoorten in de omgeving voorkomen. In Tabel 3 zijn de vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest die zijn waargenomen in of in de omgeving van het plangebied opgenomen. Alle vogelsoorten behoren tot de Vogelrichtlijn.

Tabel 3. Overzicht van vogels met jaarrond beschermde nesten die zijn waargenomen nabij het plangebied.

Soort	Beschermingsstatus
	jaarrond beschermde nesten
blauwe reiger	5
boomkruiper	5
buizerd	4
ekster	5
gierzwaluw	2
groene specht	5
grote bonte specht	5
havik	4
koolmees	5
ooievaar	3
pimpelmees	5
torenvalk	5
zwarte specht	5

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn een aantal vogels gehoord en/of gezien, namelijk winterkoning, koolmees, pimpelmees, ekster, meerkoet, merel, roodborst, houtduif en kauw. In het sparrenbosje waren een groot aantal houtduiven aanwezig. Er zijn twee redelijk grote nesten aangetroffen in het sparrenbosje. Onder één van die nesten is poep gevonden. Door de vrij dichte structuur is het moeilijk te zien of er nog meer nesten aanwezig zijn. Daarnaast is er een geplukte duif aangetroffen, wat prooiresten van een roofvogel kan zijn. De gebouwen bieden geen mogelijkheden voor broedende vogels.

Effectenbeoordeling

In het sparrenbosje kunnen algemene vogelsoorten in het broedseizoen nestelen. Door de aanwezigheid van enkele redelijk grote nesten, een geplukte duif en waarnemingen van roofvogels in de omgeving is het niet uit te sluiten dat er vogels met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn. Om te bepalen of er negatieve effecten kunnen optreden is een nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten noodzakelijk.

5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Bronnenonderzoek

In Tabel 4 is een overzicht weergegeven van de waargenomen beschermde amfibieën, reptielen en vissen in het plangebied of in de omgeving van het plangebied.

Tabel 4. Overzicht van waargenomen reptielen, amfibieën en vissen in of nabij het plangebied.

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitat-richtlijnsoort	andere soorten	vrijgestelde soorten
bastaardkikker			x
bruine kikker			x
kleine watersalamander			x

Enkele vrijgestelde amfibieënsoorten zijn in de omgeving waargenomen.

Veldonderzoek

In het plangebied zelf is geen water aanwezig, maar om het perceel heen ligt een watergang. Vissen komen in het plangebied niet voor.

Tijdens het veldbezoek is een inschatting gemaakt over het gebruik van het plangebied door reptielen. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied (structuurrijke vegetatie, zanderige plekken) voor zwaar beschermde soorten en deze worden dan ook niet verwacht. Voor veel soorten ligt het plangebied buiten hun natuurlijk verspreidingsgebied.

Geschikte habitats voor amfibieën van de Habitatrichtlijnsoorten en/of andere soorten zijn in het plangebied niet aanwezig.

De algemene (vrijgestelde) soorten stellen minder hoge eisen aan hun leefomgeving en kunnen wel voorkomen.

Effectenbeoordeling

Zwaar beschermde vissen, reptielen en amfibieënsoorten stellen kritische eisen aan hun leefomgeving. Geschikt habitat om te rusten, zich voort te planten of te overwinteren is voor beschermde vissen, reptielen en amfibieën in het plangebied niet aanwezig. Er zijn geen negatieve effecten van de werkzaamheden te verwachten.

5.2.5 Flora

Bronnenonderzoek

Tabel 5 geeft een overzicht van de beschermde planten die in het plangebied of de naaste omgeving zijn waargenomen.

Tabel 5. Overzicht van waargenomen planten in het plangebied of in de nabije omgeving.

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitat-richtlijnsoort	andere soorten	vrijgestelde soorten
drijvende waterweegbree		x	
kruipend moerasscherm		x	

Beide soorten komen in wateren op ruime afstand van het plangebied voor.

Veldonderzoek

Drijvende waterweegbree en kruipend moerasscherm zijn waterplanten en komen niet in het plangebied voor.

Het veldbezoek is uitgevoerd in maart. Dit is geen goede periode voor planten omdat veel soorten nog niet boven de grond zijn, en de meeste soorten nog niet in bloei staan.

Beschermde planten zijn dan ook niet aangetroffen. Gezien de soorten die er wel groeien worden deze ook niet verwacht.

In het sparrenbos is weinig ondergroei en het grasveld ziet er uit alsof het regelmatig wordt gemaaid. Veel beschermde plantensoorten stellen hoge eisen aan hun leefomgeving en komen voor in natuurgebieden of gebieden met extensief beheer. Deze omstandigheden zijn in het plangebied niet aanwezig.

Effectenbeoordeling

De meeste beschermde planten zijn zeer kritisch ten aanzien van hun standplaats. Gezien de aard van het plangebied en de soortensamenstelling van de aanwezige flora worden beschermde planten hier ook niet verwacht.

5.2.6 Ongewervelden

Bronnenonderzoek

Tabel 6 geeft een overzicht van beschermde ongewervelden die in het plangebied of in de naaste omgeving zijn waargenomen.

Tabel 6. Overzicht van waargenomen ongewervelden in het plangebied of in de nabije omgeving.

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitat-richtlijnsoort	andere soorten	vrijgestelde soorten
gevlekte witsnuitlibel	x		
sierlijke witsnuitlibel	x		

Beide soorten witsnuitlibellen worden waargenomen op landgoed Zegenrode, een bosgebied met een aantal vennen.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek is een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde ongewervelden in het plangebied. Iedere soort is afhankelijk van een bepaald habitat. Deze habitats zijn in het plangebied niet aanwezig.

Effectenbeoordeling

Beschermde ongewervelden worden in het plangebied niet verwacht. Er zijn geen negatieve effecten te verwachten op beschermde ongewervelden.

5.3 Houtopstanden

Er worden bomen gekapt. Het betreft een houtopstand die binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom (voor deze wet); liggen.

Meld- en herplantplicht is hierbij dus niet van toepassing.

Mogelijk is een omgevingsvergunning nodig bij de Gemeente.

6. Conclusies en aanbevelingen

Aan de hand van het voorgaande kan een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor de te nemen vervolgstappen.

6.1 Gebiedsbescherming

6.1.1 Natura 2000

Er zijn mogelijk negatieve effecten, dan wel significant negatieve effecten te verwachten door stikstofdepositie op nabij gelegen Natura 2000-gebieden. Hiervoor dient een berekening met het rekenmodel Aeries te worden uitgevoerd.

6.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten de grenzen van Natuurnetwerk Nederland en Natuurnetwerk Brabant, waardoor er geen effecten op de kernkwaliteiten van het gebied zijn.

6.2 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Niet alleen de instandhouding van verblijfplaatsen is van belang, maar ook de instandhouding van het leefgebied. Te allen tijde dient men de zorgplicht in acht te nemen. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

6.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Het is niet uit te sluiten dat de bunzing, wezel en eekhoorn verblijfplaatsen binnen het plangebied hebben of dat het plangebied onderdeel is van het leefgebied van deze soorten. De voorgenomen werkzaamheden kunnen een negatief effect opleveren voor grondgebonden zoogdieren als deze hier voorkomen. Nader onderzoek is daarom noodzakelijk. Dit onderzoek kan uitgevoerd worden in de periode van maart tot en met augustus doormiddel van cameravallen, marterbox, sporenbus en/of nestkast.

6.2.2 Vleermuizen

Er zijn mogelijkheden voor verblijfplaatsen in het plangebied voor vleermuizen. Nader onderzoek moet uitwijzen of er daadwerkelijk vleermuizen verblijven. Vleermuisonderzoek wordt uitgevoerd conform het vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus en bestaat uit veldonderzoeken in de periode half mei tot en met half juli en 2 veldbezoeken in de periode half augustus tot en met september.

Er is geen essentiële vliegroute aanwezig en het plangebied fungeert niet als essentieel foerageergebied.

6.2.3 Vogels

Het is niet uit te sluiten dat er vogels met jaarrond beschermde nesten in het plangebied nestelen. Onderzoek naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is noodzakelijk. Hiervoor zijn 2 tot 4 veldbezoeken benodigd in de periode maart tot en met half mei.

6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Geschikt habitat om te rusten, zich voort te planten of te overwinteren is voor beschermde reptielen, amfibieën en vissen in het plangebied niet aanwezig. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

6.2.5 Flora

In het plangebied zijn geen beschermde planten te verwachten. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

6.2.6 Ongewervelden

In het plangebied worden geen beschermde ongewervelden verwacht. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

6.3 Houtopstanden

De te kappen bomen vallen buiten de bescherming van houtopstanden. Meld- en herplantplicht is hierbij dus niet van toepassing. Een omgevingsvergunning is waarschijnlijk wel nodig.

Bronnen

Websites

- www.google.nl/maps
- www.ndff.nl
- www.ravon.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
- <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx>